

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ FONDO TARYBOS INSTITUCINĖS
SUDĖTIES IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO**

**(toliau – Projektas)
(TAP-20-535) (TAIS NR. 20-9424)**

2020-07-03 Nr.NV-
1878

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Projektu yra įgyvendinamas Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymas (toliau – Įstatymas), Projektu siūloma nustatyti Nevyriausybinių organizacijų fondo (toliau – Fondas) tarybos sudėtis bei Nevyriausybinių organizacijų fondo nuostatai (toliau – Nuostatai), turėtų būti tvirtinami keičiant ir papildant Vyriausybės 2020 m. vasario 19 m. nutarimą Nr.141 „Dėl Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo įgyvendinimo“, o ne priimant naują Vyriausybės nutarimą. Atkreipiame dėmesį, kad keičiant minėtą nutarimą, turėtų būti keičiama ir jo preambulė, papildant nuoroda ir į Įstatymo 9 straipsnį.

2. Vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio 4 dalimi, Fondo tarybos (toliau – Taryba) institucinę sudėtį trejiems metams tvirtina Vyriausybė, todėl manome, kad Projekto 1 punkte turėtų būti nurodytos konkrečios nevyriausybines organizacijos, kurių atstovai Vyriausybės sprendimu trejus metus būtų Tarybos sudėtyje. Atitinkamai turėtų būti tikslinamas ir Nuostatų III skyrius, pašalinant neapibrėžtumą dėl nevyriausybinių organizacijų atrankos, aiškiai nustatant konsultacijų su Nevyriausybinių organizacijų taryba ir jos siūlymų dėl institucinės Fondo tarybos sudėties teikimo tikslą, pabaigos momentą ir pan.

3. Teikiamo Projekto pavadinimas suponuoja, kad siūloma nustatyti Tarybos nuostatus, nors pagal Įstatymo nuostatas turėtų būti tvirtinami Fondo nuostatai. Todėl siūlome Projektu teikiamus Nuostatus ir juose nustatomą reguliavimą peržiūrėti iš esmės, vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio nuostatomis, apibrėžiančiomis Nuostatų turinį. Pavyzdžiui, Įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Fondas administruojamas ir pagal Vyriausybės patvirtintus Nuostatus, todėl Nuostatuose turėtų būti detaliau reguliuojama su Fondo administravimu susijusi veikla, lėšų valdymas, nustatoma aiški sprendimų dėl Fondo strateginių programų kryptių ir lėšų tam tikroms Fondo veiklos kryptims skyrimo priėmimo tvarka (Įstatymo 9 straipsnio 4 dalis), detalizuojama Fondo lėšų skyrimo konkurso būdu tvarka (Įstatymo 9 straipsnio 1 dalis ir 1.2 punktas). Be to, Nuostatuose turi būti numatytos nevyriausybinių organizacijų, įskaitant bendruomenines organizacijas, finansuojamos veiklos ir jų finansavimo tvarka (Įstatymo 9 straipsnio 1 dalis ir šios dalies 2 punktas), taip pat detalizuojami su 9 straipsnio 2 dalies, nustatančios pareigą Vyriausybei nustatyti gyventojų pajamų mokesčio atitinkamą dalį, įgyvendinimu susiję veiksmai ar procedūros.

4. Nuostatų 1 punkte nustatoma Nuostatų reguliavimo sritis turi būti patikslinta, atsižvelgiant į Nuostatų turinį pagal šios išvados 3 punkte pateiktą pastabą).

5. Nuostatų 2 punkte siūlome atsisakyti perteklinės nuostatos „techniškai aptarnauja“.

6. Nuostatų 4 punkte tikslinga įrašyti ir pačius Nuostatus, o taip pat atsisakant neapibrėžtos nuorodos į kitus teisės aktus.

7. Nuostatų II skyriaus pavadinimas neatitinka šiame skyriuje dėstomų nuostatų turinio: toks pavadinimas suponuoja, kad yra bendrieji ir dar kiti specialieji tikslai, nors pačiame skyriuje tikslų išskyrimo nėra, be to, labai fragmentiškai reguliuojamas lėšų skirstymas (nors pavadinime nurodytas lėšų naudojimas). Siūlome tikslinti skyriuje dėstomas nuostatas, sukonkretinant deklaratyvias nuostatas dėl lėšų skyrimo ir nustatant aiškias taisykles dėl Fondo lėšų valdymo.

8. Siūlome tikslinti Nuostatų III skyriaus pavadinimą, aiškiai nustatant, kokio subjekto kompetencija šiuo atveju turima mintyje. Pastebime, kad vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio 4 dalimi, Nuostatuose turi būti nustatyti Tarybos narių kompetencijos reikalavimai. Siekiant aiškumo, Nuostatuose būtų tikslinga išskirti Tarybos vykdomas funkcijas ir teises.

9. Nuostatų 12 punkte tikslintinas ir nuosekliai vartotinas Nevyriausybinų organizacijų tarybos pavadinimas.

10. Nuostatų 13 ir 15 punktai peržiūrėtini, nes tikslingiau nustatyti terminą, per kurį ministras turi patvirtinti personalinę Tarybos sudėtį, priešingu atveju, turėtų būti nustatomas 13 punkte nurodomo termino atskaitos momentas. Be to, Nuostatų 15 punkte siūlome atsisakyti perteklinės nuostatos dėl Tarybos narių skaičiaus.

11. Nuostatų 16.2 papunkčio paskutinio sakinio nuostata dėl Tarybos narių kadencijų skaičiaus ribojimo, turėtų būti dėstoma atskira punktu, nes tokia nuostata nėra sietina su Tarybos nario kompetencija ir liečia Tarybos sudarymo sąlygas. Be to, atkreipiame dėmesį, kad neturėtų būti painiojama Tarybos kadencija ir Tarybos nario kadencija bei jų trukmė. Šiuo aspektu siūlome peržiūrėti Nuostatų 18 punkto nuostatą, kartu peržiūrint ir šioje nuostatoje nurodytų veiksmų seką bei jų terminus, pavyzdžiui, paskutiniame sakinyje būtų tikslinga iš anksto pranešti apie atsistatydinimą, o ne kad jau „atsistatydino“.

12. Siūlome peržiūrėti Nuostatų 19.2 ir 19.3 papunkčių nuostatas, atsisakant perteklinio reguliavimo, kuris yra nustatytas Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, pavyzdžiui, deklaravimo terminai, reguliavimo dėl nušalinimo, kai yra įstatyme nustatyta pareiga nusišalinti, ir pan. Analogiškai šiuo aspektu turi būti tikslinamas ir Nuostatų 22.3 papunktis.

13. Nuostatų 21 punktą siūlome keisti, nes Nuostatuose nėra apibrėžta, kas yra finansavimo priemonės (tik apsiribojama trumpinio 38.4 papunktyje įvedimu) arba kur jos yra apibrėžtos, kokie projektai ir jų vertinimas šiuo atveju turimi mintyje, kokių priemonių rodikliai būtų nustatomi. Atitinkamai siūlome tikslinti ir Nuostatų 21.2-21.4 papunkčius, iš kurių nėra aišku, kaip būtų realizuojamos nustatomos taisyklės, pavyzdžiui, koks periodiškumas, kokie tyrimai (ar moksliniai?) užsakomi, kokie užsienio partneriai šiuo atveju turimi mintyje ir pan.

14. Nuostatų 21.5 papunktyje siūlomas reguliavimas yra nepakankamas Nuostatų reguliavimo kontekste, nes apskritai juose nėra reguliavimo dėl projektų, konkursų jiems paskelbimo, dėl jų atrankos kriterijų, jų atrankos vykdymo, nėra ir sprendimo dėl atrinktų tinkamų finansuoti projektų procedūros nustatymo, pavyzdžiui, kaip būtų realizuojamas 38.3 papunkčio nuostata. Siūlome minėtą reguliavimą sieti su Įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, kurią

įgaliota patvirtinti Socialinės apsaugos ir darbo ministerija Vyriausybės 2020 m. vasario 19 m. nutarimu Nr.141 „Dėl Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo įgyvendinimo“.

15. Nuostatų 22.4 papunktis tikslintinas, atsisakant neturinčio teisinio pagrindo siūlymo Vyriausybei tvirtinti pateiktas ataskaitas. Atitinkamai tikslintinas ir Nuostatų 37 punktas, kurio nuostatą siūlytume inkorporuoti į 22.4 papunktį.

16. Nuostatų 23 punktas atkartoja 19.4 papunkčio nuostatą, todėl arba jo turi būti atsisakyti, arba detalizuojami atvejai, kuriais Tarybos pirmininkas „negali eiti pareigų“.

17. Siūlome papildomai įvertinti poreikį Nuostatuose taip detalčiai reguliuoti posėdžių organizavimo bei eigos, balsavimo procedūras (Nuostatų 24-27 punktai), ar nepakaktų Nuostatuose nustatyti, jog Tarybos darbą organizuoja Tarybos pirmininkas, Nuostatų 29 punkte pavesti Tarybos pirmininkui patvirtinti nešališkumo deklaracijos ir konfidencialumo pasižadėjimo formas ir pan.

18. Siekiant dėstyimo nuoseklumo, Nuostatų 32 punkto paskutinį sakinį siūlome dėstyti 36 punkte. Svarstytinas ir konkrečios interneto svetainės nurodymo poreikis tuo atveju, kai nustatoma, jog tai Fondo administratoriaus (t. y., ministerijos) svetainė.

19. Nuostatų 38.4 papunkčio nuostata turi būti tikslinama įvertinant šios išvados 14 punkte pateiktą pastabą. Be to, siūlome atsisakyti šio papunkčio paskutiniojo sakinio kaip neapibrėžto, nustatančio perįgaliojimą bet kokiam kitam subjektui. Pastebime, kad projektų administravimas turėtų būti vykdomas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatyta tvarka (Vyriausybės 2020 m. vasario 19 m. nutarimo Nr.141 „Dėl Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo įgyvendinimo“ 1 punktas).

20. Nuostatų 38.5 papunktyje siūlome atsisakyti vertinamojo pobūdžio nuostatos „visuomenei aktualius“.

21. Siūlome atsisakyti Nuostatų 40 punkto kaip neturinčio pridėtinės reikšmės, nes asmenys pažeistas teises turi teisę ginti teisme, kita vertus, tikslinga įvertinti, ar neturėtų būti vertinamoje nuostatoje nurodyti ir Fondo administratoriaus sprendimai.

22. Nuostatų 41 punkte, siekiant apibrėžtumo, reikėtų konkretizuoti, kokie asmens duomenys, kur nustatyti ar pateikti, ir kaip susiję su Nuostatuose nustatomu reguliavimu, šiuo atveju turi būti tvarkomi vadovaujantis nurodytais teisės aktais.

Teisės grupės patarėja

Tatjana Knyzienė